

KÖSZÖNTŐ

A kiadásra előkészített szövegben tallózva egy számomra fontossá vált mondaton akadt meg a szemem. Lázár Ferenc, Csík-Gyergyó-Kászon főkirálybírája vallotta 1725. március 17-én kelt, Kászonszékhez írott levelében: „Én a tisztséget nem uraságnak s haszonnak, hanem nagy számadó szolgaságnak tartom.”

A hajdani székely előjáró itt időálló igazságot mond. A választott tisztségviselő „számadó szolgája” annak a közösségnek, amely kitüntette bizalmával. Így Lázár Ferenc uram is szolga oly értelemben, hogy tegyen róla: a Hargitán átvezető út járható legyen, ne aszalódjon meg az udvarhelyi székely szekérének egész szilvarakománya, míg átevíckél a hegyen, hadd főjön belőle jó pálinka a csíki üstökben is. És hasonlóképpen Háromszék felé, az Olt mentén, hadd járjanak a gendákat szállító csíkiak szekerei, és jöhessen onnan zöldségféle a csíki asszonyok fazekába. És ha nem is közvetlen gondja, de nagyban tőle, az ő meg hasonló módú társainak adakozó bőkezűségétől függ, hogy a somlyói pátereknek legyen miből fenntartani iskolájukat, gyarapítani könyvtárukat, mert sok szabad székely gyermeke szomjazná a tudást, az írott betű hatalmát.

Az írott betű, a könyv hatalmát, amely régmúlt korok bölcsességét hordozza, mely segít tisztán látni a mában és helyesen körvonalazni a holnapot.

Sokadszor ötlík fel bennem a sanyarú nyolcvanas évek emléke, amikor két-évente kiszabadulva kis időre a hatalom fojtogató levegőjéből, ruhák-limlomok közé rejtve kincseket hoztunk a hátizsák, majd csomagtartó mélyén: Orbán Balázs szülőföldjárásának gyöngyeit meg *Erdély története* három vaskos kötetét. Nekünk, műszaki pályán dolgozó fiataloknak is szellemi meg lelki táplálék volt ez: a történelmi igazság útját kereső tudós emberek tanításai elődeinkről, őseink cselekedeteinek mában^o visszhangzó üzenetei. Már akkor feltettem magamban a kérdést: nem lehetne ezeket, a történelmi tudás mai szintjén, hasonló terjedelemben megírni a székelyekről? Megírni oly módon, hogy a legtöbb székely megértse, a szakmabeli pedig lássa: ez fáradságos munka és alapos mesterségbeli tudás eredménye. Persze dehogyan gondoltam akkor arra, hogy valaha én fogom ezt kezdeményezni...

Miért a székelyekről? Mert anyai ágon sepsiszéki székely ősöktől származom, apai ágon pedig abból a Bihar vármegyéből, amely egykor hosszú évekig a telegdi, azaz udvarhelyi székelyek szálláshelye volt, aminek ma is nyoma van. Nevelkedni pedig egészen apró koromtól Székelyudvarhelyen nevelkedtem, itt jártam óvodába, ennek a városnak az iskolái formáltak olyanná, amilyen vagyok. Itteni faragómesterek tanítottak virágot vézni a fába, az itteni táncházban sajátítottam el a harcos idők emlékét idéző legényes lépéseit. És mert e kötetek régóta hiányoznak

polcainkról. Régóta hiányzik egy átfogó, kellőképpen részletes, szakmailag pedig a kor szintjén szavatolt székely történelem.

Az egész munkafolyamat, amit természetesen igyekeztem lépésről lépésre követni és minden eszközzel segíteni, nehéz volt. Sok ember fáradozását kellett egy mederben összefogni, időben és a kívánt színvonalon. De számomra talán a kezdet volt a legnehezebb, ameddig a megfelelő embereket sikerült meggyőzni arról, hogy mindez lehetséges. Mindaz, ami eddig elbukott pénzhiányon, szakmai vitákon és impériumváltásokon, most a kisebbségi lét feltételei között, de határokon átnyúló együttműködéssel megvalósítható.

Valamennyien, akik bármi módon szolgáltuk ezt az ügyet, szeretettel nyújtjuk át „számadó szolgáltságunk” eredményét, és kérjük az olvasót, akképpen is fogadja!

Bunta Levente
Székelyudvarhely
polgármestere